

BESZÁMOLÓ A 2016—17. TANÉVI ÁBEL JENŐ ORSZÁGOS LATIN TANULMÁNYI VERSENYRŐL

Az Ókortudományi Társaság — az Emberi Erőforrások Minisztériuma támogatásával — a 2016/2017-es tanévben is megrendezte, immár 53. alkalommal, országos, Ábel Jenőről elnevezett latin tanulmányi versenyét. A Minisztérium versenyünket a Nemzeti Tehetség Program keretében, az Emberi Erőforrás Támogatáskezelőn keresztül, az NTP-TV-16-0034 sz. pályázat révén támogatta.

Mielőtt versenyünk eredményhirdetésére rátérnénk, ezen a helyen szeretnénk megemlékezni róla, hogy a latin diákolimpiának számító Arpinói Nemzetközi Cicero-versenyen a magyar csapat tagjaként Szirmai Róbert, a budapesti Eötvös József Gimnázium tanulója, Imre Flóra tanítványa ötödik helyezést ért el, Perosa Sandra, a budapesti Veres Péter Gimnázium tanulója, Hőnich Orsolya tanítványa különdíjat kapott. A versenyzőknek és felkészítő tanáruknak szívből gratulálunk. (A versennyel kapcsolatos további információk az abeljeno.elte.hu/arpino oldalon találhatóak.)

Az Ábel Jenő Országos Latin Tanulmányi Verseny 2017. február 10-i első, iskolai fordulón 24 vidéki és 16 budapesti, azaz összesen 40 iskola 485 diákja versenyzett: 272-en a *minores* (Budapestről 126, vidékről 146) és 213-an a *maiores* (Budapestről 105, vidékről 108) kategóriában. A *maiores* kategória tételének címe „Midász füle, Midász aranya”, a *minores*é pedig „A magzat, aki megmentette az anyját” volt. Az iskolákból 200 dolgozatot küldtek be, ebből 129-et a *maior* (Budapestről 73, vidékről 56), 71-et a *minor* (Budapestről 33, vidékről 38) kategóriában. A döntő fordulóra 36 (20 vidéki és 16 budapesti) iskolából hívtunk be összesen 165 főt, a *maior* kategóriában 94 (Budapestről 55, vidékről 39), a *minor* kategóriában 71 főt (Budapestről 33, vidékről 38), akik közül a megjelent 80 *maior*, 60 *minor* versenyző április 22-én az ELTE BTK-n mérhette össze tudását. A *maiores* kategória tételének címe „Aeneas győzelme, Turnus halála”, a *minores*é pedig „Kinn a farkas, benn a bárány” volt. A két forduló tételei honlapunkon, a <http://abeljeno.elte.hu/> címen megtalálhatóak.

A következőkben bemutatjuk a versenyünkön elkövetett jellegzetes fordítási hibákat, általánosabb körű nehézségeket, a döntő fordulóra koncentrálnak, hiszen az első forduló tételeinek buktatóit a tanár kollégák versenyzőik dolgozatait javítva már megismerhették.

A *maiores* kategória döntőjén a legtöbb hiba félreolvasásból vagy félreszótározásból adódott. A legsúlyosabb következménnyel ezek közül a *cogitur*-nak a *cogito*-ból való téves levezetése járt. Akik így próbálták értelmezni az igealakot és lefordítani a mondatot, nem jöttek rá arra, hogy valójában arról van szó, hogy Aeneas a harcból távozni kényszerül („proelio excedere cogitur”); ehelyett ők a kieszelés, kigondolás mozzanatát próbálták megtalálni a szövegben, és olyan szerkezeteket hoztak létre, mintha az eredetiben accusativus vagy nominativus cum infinitivo szerepelt volna. Szinte típushibának mondható a „refectisque viribus” szótározási hibából eredő félrefordítása. Jóformán többségben voltak azok, akik nem a *vis*-ből, hanem a *vir*-ből gondolták levezethetőnek az ablativus absolutusban szereplő főnevet, és bár az igeneves szerkezetet felismerték, pontos értelmét nem tudták megállapítani, s például a következő fordulattal próbálták visszaadni: „a férfiak megerősödése után”. Ez a szerkezet tehát valódi akadálnak bizonyult; igaz, a *vir* és a *vis* megkülönböztetése olykor kezdő egyetemistáknak is gondot okoz. Meglepő módon többen az *umerus*-t is a szótár egy szomszédos tételéből próbálták megérteni. A (*h*)*umens* és a (*h*)*umidus* közelsége többieket megtévesztett, így lett a *conspecto in umeris Turni balteo* („meglátva Turnus vállán a kardszíjat”) náluk „a könnyek között levő Turnus”, vagy éppen „nedves, zokogó, könnyek”, ami az *Aeneis* drámai jelenetében talán logikusnak tűnhet, de nincs köze az eredeti szöveghez. Olykor a szótár címszavainak tanulmányozása nem volt eléggé alapos. A szövegben ’elhatároz’ jelentésben használt *statuo* első jelentése Györkösynél valóban az ’odaállít’ – többen megmaradtak ennél, és emiatt kénytelenek voltak a tárgyaz igéhez intranszitiv magyar fordítást rendelni. Hogy ennek a mondatban értelme is legyen, különféle mellékmondatokat alkottak

a „*dimicare statuit*” szintagma infinitivusi tagjából (pl. célhatározóit: „állt ki, hogy megküzdjön”). Egyébként sem volt ritka, hogy a versenyzők alárendelést hoztak létre a magyar mondatban ott, ahol a latin eredetiben ennek nem volt nyoma. Így például a „*magnam sibi occasionem oblatam esse ratus, ingentem hostium stragem edit*” esetében, ahol a „kínálkozik neki, hogy” és változatai több dolgozatban előfordultak. Nem volt ritka a mondaton belüli viszonyok fel nem ismerése sem. A „*sagitta vulneratus proelio excedere cogitur*” így alkotta alapját az ebben az összefüggésben logikátlannak nem tűnő „a csatából kirepülő nyilvessző”-nek, mely azonban sehogyan sem jön ki az eredetiből. Minden bizonnyal a vonatkozó névmás ragozásával kapcsolatos hiányosságokból is ered, és további alaktani problémákra is rámutat, hogy a „*Turnus, cui de hac re nuntius mittitur*” több dolgozatban úgy szerepelt, mintha Turnus lett volna a küldő fél. Ami a szófordulatok, frázisok fordítását illeti, több versenyzőn kifogott az *ex foedere*, jóllehet a szótár feltünteteti 'a szerződés értelmében' fordítást. Ennek figyelmen kívül hagyása bonyodalmakhoz vezetett. Az „*ex foedere ad singulare certamen provocat*” pl. „az egyezménytől a párviadalig” lett, de ennél rosszabb megoldások is születtek. Nem minden fordításban kerültek harmóniába a szöveg által elmesélt történet elemei. Bár nyilvánvaló, hogy a háború döntő párviadala egyszeri esemény, többen úgy gondolták, hogy ezt „évente ismétlődő”, nem pedig „ünnepélyes” (*sollemnis*) eskü előzte meg. Apróságnak tűnik, de nem lényegtelen, hogy a *Latini* nem a rómaiakat jelenti akkor, amikor Rómát még meg sem alapították. Végigtekintve a dolgozatokon megállapíthatjuk, hogy a *maiores* kategóriában idén nem volt olyan széles szakadék az élmezőny és a többi versenyző teljesítménye között, mint a korábbi években; örvendetes módon idén is akadt néhány egészen kiváló fordítás.

A *minores* kategória döntőjében szép számmal születtek pontosságra törekvő, szabatos mondatokban megfogalmazott, néhol ötletes magyarításokban sem szűkölködő fordítások. Ennek megfelelően az élbolyban szoros verseny alakult ki. Föltűnő azonban, és évről évre mind gyakoribb jelenség, hogy még a legjobbak is gyakran pusztá figyelmetlenségből adódó *lapsus*ok miatt veszítenek pontokat: *ille dona accepit* – „az lemondott az ajándékokról”, holott a Györkösy-szótár lemmájának rögtön az elején föllelhető az idevágó jelentés. Jellemző példaként említhetünk egy olyan tömondatot, amely elvileg a legelemibb kezdő szinten sem okozhatna nehézséget, ám olyan versenyzők is félrefordították, akik sokkal bonyolultabb mondatokat hibátlanul megértettek: *Non tenuit iram Alexander*; „*Alexandrosz nem lobbant haragra*”, „*Nagy Sándor nem engedett a dühének*”. Kirívó egy másik egyszerű mondat sokféle, gyakran meghökkentő félreértése: *Pedestrem hunc exercitum spernitis*. Az alapszókincsbe tartozó *exercitus* nem ismerése, ill. az *exerceo* 2 igéből való levezetési kísérletek a nyelvtanban és a mondatelemzésben való bizonytalanságról is árulkodnak: „*a szárazföldet gyakorlattal megvetitek*”, „*és itt álltok gyalog elutasítva*”, „*a gyalogost gyakorlással el fogjátok távolítani*”, „*annak mindennapi megmunkálását becsmértitek*”. A *sperno* 3 ige esetében sokan megelégedtek a Györkösy által megadott első jelentéssel: 'eltaszít, eltávolít': „*a hadsereget eltávolíjtátok*”, „*gyakorlással el fogjátok távolítani*”. Máskor viszont a szótár használatának mellőzése okozott félreértést a művelődéstörténeti alapismeretek hiánya miatt: a nyilván ismerősnek tűnő *sacrifico* 1 jelentése 'szentként tisztelni' lett az egyik fordításban. A fordítási rutin hiányára figyelmeztet rögtön az első mondat: *Tyrus... societatem Alexandri petebat, sed imperium eius repudiabat*. Sokan ugyanis nem ismerték föl, hogy a *societatem* és az *imperium* csak a mondat tárgya lehet, hanem ragaszkodtak ahhoz, hogy ezek a mondat alanyai vagy más részei, és inkább a szavak jelentésének módosítgatásával próbáltak megoldást találni: „*Nagy Sándor szövetsége megtámadta*”, „*Nagy Sándor ehhez a közösséghez ment*”, ill. „*a parancsa visszautasította*”, „*a fővezér visszautasította*”, „*az ő parancsnoksága visszautasította*”. Nemegyszer előfordult, hogy nemcsak az adott szó pontos jelentése, hanem annak szófaji mivolta is homályban maradt: *societatem Alexandri petebat*; „*szövetségese volt a peteliai Alexandrosz*”.

Összegzésképpen elmondhatjuk, az elmúlt évekhez hasonlóan sokkal jobb eredmények születtek volna, ha a figyelemhiány nem vezetett volna egy-egy mondat sokszor teljes félreértéséhez. Egy-egy ismeretlen szó, szójelentés sok versenyzőt annyira megzavart, hogy a még kellőképpen meg nem szilárdult alaktani és mondattani ismeretek is meginogtak, utat nyitva a találgatásoknak. A kellő figyelem hiánya mellett a legaggasztóbbnak azt tartjuk, hogy sokan meg sem próbálják az elbeszélésből kibontakozó történetet, annak logikáját megérteni, hanem teljesen

értelmetlen, a szövegösszefüggésbe pedig sehogyan sem illeszthető fordítással is megelégednek. Ezeket az évek óta újra meg újra visszatérő problémákat azonban feledteti a számos szép fordítás, még inkább az, hogy sokszor alacsony óraszámban, két, vagy akár csak egy éve latinul tanuló versenyzők is kiváló eredményeket értek el.

A versenyen mindegyik, helyezést elért vagy kiemelt dicséretben részesülő tanuló az elismerő oklevél mellé könyvjutalmat is kap, ily módon összesen 80 főt díjazhatunk. A könyvjutalmakat idén 12 kiadó nagylelkű felajánlása biztosította. A következő kiadóknak rójuk itt le hálás köszönetünket Versenyünk lelkes és rendszeres támogatásáért: Szent István Társulat, Tinta, Balassi, Akadémiai, Kairosz, L'Harmattan, Gondolat, Holnap, Atlantisz, Scolar, Lexika és Hungarovox. Ezen kívül az Ókor című folyóirat szerkesztősége s kiadója, a Gondolat a két kategória első három helyezettjének és tanáruknak egyéves előfizetést ajánlott fel. Köszönetünket nyilvánítjuk Dörömbözi Jánosnak, aki magánszemélyként nyújtott könyvtámogatást az egykori Telosz Kiadó kiadványaiból.

Továbbá a Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatója, Varga Benedek a két kategória első 20 helyezettjének egy-egy tiszteleti belépőjegyet ajánlott fel, amely egy diák és egy szülő ingyenes belépésére jogosít fel, és amelyet az év végéig használhatnak fel a díjazottak.

Végezetül szeretnénk köszönetet mondani minden latintanárnak és versenyző diáknak áldozatos munkájukért, az iskolák igazgatóinak a latinoktatás támogatásáért, a verseny szervezőbizottságának a sikeres lebonyolításért. Versenyünk pénzügyeinek és pályázati teendőinek intézéséért továbbá köszönet jár Adamik Bélának és Kopeczky Ritának, az adminisztrációs feladatok lelkiismeretes ellátásáért és a honlap működtetéséért pedig Nemes Júliának.

Összegzésképpen megállapíthatjuk, hogy versenyünk több évtizedes hagyományaihoz méltó módon zajlott le, és remélhetőleg fontos szerepet tud betölteni a középiskolai latinoktatás fennmaradásában, amely egyedül képviseli az ókori kultúrákat és nyelveket a középfokú oktatásban, és így döntő szerepet játszik a magyar ókortudomány utánpótlásának biztosításában.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma és az Ókortudományi Társaság Ábel Jenő Latin Tanulmányi Versenyének végeredménye 2016/2017. tanév

Maiores kategória

I. helyezett

Oláh Anna Réka, a budapesti Budapesti Egyetemi Katolikus Gimnázium növendéke, tanára: Gilyén Mátyás, igazgató: Endrédi Józsefné

II. helyezett

Szilágyi Margaréta, a budapesti Patrona Hungariae Gimnázium növendéke, tanára: Fejérvári Csenge, igazgató: Rubovszky Rita

III. helyezett

Kovordányi Anna, a budapesti Eötvös József Gimnázium növendéke, tanára: Imre Flóra, igazgató: Moss László

4. helyezett: *Hargittay Levente*, a budapesti Piarista Gimnázium növendéke, tanára: Koós Levente, igazgató: Horváth Bálint
5. helyezett: *Pete Miklós*, a debreceni Svetits Katolikus Gimnázium növendéke, tanára: Géczy M. Erzsébet, igazgató: Bártfay M. Zsuzsanna
6. helyezett: *Szabó Zalán*, a budapesti Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium növendéke, tanára: Kudari Enikő, igazgató: Barlay Bence

7. helyezett: *Fodor Bertalan*, a budapesti Balassi Bálint Nyolcévfolyamos Gimnázium növendéke, tanára: Kaszab László, igazgató: Farkas György
8. helyezett: *Jankovics Ákos*, a budapesti Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium növendéke, tanára: Kudari Enikő, igazgató: Barlay Bence
9. helyezett: *Kalabay László*, a budapesti Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium növendéke, tanára: Kudari Enikő, igazgató: Barlay Bence
10. helyezett: *Fülöp Lili Mária*, a budapesti Balassi Bálint Nyolcévfolyamos Gimnázium növendéke, tanára: Dr. Kiss Gáborné, igazgató: Farkas György
11. helyezett: *Tóth Imola*, a budapesti Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium növendéke, tanára: Kudari Enikő, igazgató: Barlay Bence
12. helyezett: *Jancsovics Janka*, a budapesti Budapest Fasori Evangélikus Gimnázium növendéke, tanára: Tasnádi Zsuzsanna, igazgató: Hajdó Ákos
13. helyezett: *Komenda Dorottya*, a szigetszentmiklósi Batthyány Kázmér Gimnázium növendéke, tanára: Nagy Judit, igazgató: Kissné Hegedűs Éva
14. helyezett: *Drobilich Domonkos*, a váci Piarista Gimnázium növendéke, tanára: Király Bálint, igazgató: Futó Béla Sch. P.
15. helyezett: *Míg Édua Kinga*, a budapesti Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium növendéke, tanára: Paksy Nóra, igazgató: Barlay Bence
16. helyezett: *Schell Réka*, a budapesti Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium növendéke, tanára: Paksy Nóra, igazgató: Barlay Bence
17. helyezett: *Laczó Brigitta*, a budapesti Patrona Hungariae Gimnázium növendéke, tanára: Fejérvári Csenge, igazgató: Rubovszky Rita
18. helyezett: *Fehér Dorka*, a budapesti Németh László Gimnázium növendéke, tanára: Bánfay Ágota, igazgató: Varga Attila
19. helyezett: *Nagyapáti Anna Panna*, a kiskunhalasi Bibó István Gimnázium növendéke, tanára: Zákányné Frei Erzsébet, igazgató: Csorba Imre
20. helyezett: *Gajdán Gréta*, a budapesti Budapest Fasori Evangélikus Gimnázium növendéke, tanára: Tasnádi Zsuzsanna, igazgató: Hajdó Ákos

kiemelt dicséretben részesült

- Szathury Márk* a budapesti Piarista Gimnázium növendéke, tanára: Koós Levente
- Endrédi Balázs* a budapesti Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium növendéke, tanára: Gáll Zsófia, Paksy Nóra
- Szabó Izabella* a makói József Attila Gimnázium növendéke, tanára: Palotás György
- Veres Csilla Zsófia* a budapesti Németh László Gimnázium növendéke, tanára: Bánfay Ágota
- Móricz Aurél* a budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Gimnázium növendéke, tanára: Péli Ágota
- Samu Boglárka* a budapesti Patrona Hungariae Gimnázium növendéke, tanára: Fejérvári Csenge
- Kövesi Kiara Fanni* a budapesti ELTE Apáczai Csere János Gyakorlógimnázium növendéke, tanára: Jankovics László
- Budaházy Csenge* a szigetszentmiklósi Batthyány Kázmér Gimnázium növendéke, tanára: Nagy Judit
- Szűcs Réka* a budapesti Berzsenyi Dániel Gimnázium növendéke, tanára: Rajhona Flóra
- Barát Noémi* a budapesti ELTE Apáczai Csere János Gyakorlógimnázium növendéke, tanára: Jankovics László
- Szabó Angelika* a hódmezővásárhelyi Bethlen Gábor Református Gimnázium növendéke, tanára: Máténé Kis-Rácz Edit
- Félegyházi Borbála* a szentendrei Ferences Gimnázium növendéke, tanára: Zeke Szilárd, Mórén Judit
- Szente Adél* a szentendrei Református Gimnázium növendéke, tanára: dr. Török Márta
- Járó István* a budapesti Németh László Gimnázium növendéke, tanára: Bánfay Ágota
- Varjassy Anna* a budapesti Németh László Gimnázium növendéke, tanára: Bánfay Ágota

<i>Hubai Eszter</i>	a budapesti Balassi Bálint Nyolcévfolyamos Gimnázium növendéke, tanára: Kaszab László
<i>Apostol Adrienn</i>	a budapesti Madách Imre Gimnázium növendéke, tanára: Szücsiné Dr. Laczkó Eszter
<i>Gera Orsolya</i>	a makói József Attila Gimnázium növendéke, tanára: Palotás György
<i>Frank Ágoston</i>	a soproni Berzsényi Dániel Evangélikus Gimnázium növendéke, tanára: Jakabné Csizmazia Eszter
<i>Folyi Bence</i>	a soproni Berzsényi Dániel Evangélikus Gimnázium növendéke, tanára: Jakabné Csizmazia Eszter

dicséretben részesült

<i>Schubauer Panna</i>	a szentendrei Református Gimnázium növendéke, tanára: dr. Török Márta
<i>Holtner Dorina</i>	a gödöllői Premontrei Szent Norbert Gimnázium növendéke, tanára: Ángyán Péter
<i>Dobos Marcell</i>	a budapesti Budapesti Egyetemi Katolikus Gimnázium növendéke, tanára: Gilyén Mátyás
<i>Raffay Kamilla</i>	a budapesti II. Rákóczi Ferenc Gimnázium növendéke, tanára: Jármí Viktória
<i>Horváth Réka</i>	a budapesti Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium növendéke, tanára: Paksy Nóra
<i>Dorotovics Zsuzsanna</i>	a makói József Attila Gimnázium növendéke, tanára: Palotás György
<i>Vadler Emma</i>	a budapesti Veres Péter Gimnázium növendéke, tanára: Hönich Orsolya
<i>Pinke László</i>	a székesfehérvári Ciszterci Szent István Gimnázium növendéke, tanára: Berta Annamária
<i>Rudan Kata</i>	a szentendrei Református Gimnázium növendéke, tanára: dr. Török Márta
<i>Görgei Eszter</i>	a debreceni Medgyessy Ferenc Gimnázium növendéke, tanára: Kocsis Márta
<i>Seregélyes László</i>	a pannonhalmi Bencés Gimnázium növendéke, tanára: Czakó Tiborné
<i>Ruha Midián</i>	a budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Gimnázium növendéke, tanára: Péli Ágota
<i>Sipos Tamás</i>	a pannonhalmi Bencés Gimnázium növendéke, tanára: Czakó Tiborné
<i>Terenyey Edmond</i>	a budapesti Eötvös József Gimnázium növendéke, tanára: Imre Flóra
<i>Schild Bianka</i>	a budapesti Németh László Gimnázium növendéke, tanára: Némethné Salamon Ágnes
<i>Kovács Mónika Kitti</i>	a debreceni Medgyessy Ferenc Gimnázium növendéke, tanára: Kocsis Márta
<i>Széles Gábor</i>	a budapesti II. Rákóczi Ferenc Gimnázium növendéke, tanára: Jármí Viktória
<i>Krizsán Laura</i>	a kiskunhalasi Szilády Áron Gimnázium növendéke, tanára: Dr. Szabó Ferenc Krisztián
<i>Filipszki Gábor</i>	a budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Gimnázium növendéke, tanára: Péli Ágota

Minores kategória

I. helyezett

Halmai Rozália Julianna, a soproni Berzsényi Dániel Evangélikus Gimnázium növendéke, tanára: Jakabné Csizmazia Eszter, igazgató: Tölly Balázs

II. helyezett

Hermán Judit, a paksi Vak Bottyán Gimnázium növendéke, tanára: Hermánné Tóthegyi Judit, igazgató: C. Szabóné Kocsiczki Ilona

III. helyezett

Nardai Anna, a budapesti Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium növendéke, tanára: Paksy Nóra, igazgató: Barlay Bence

4. helyezett: *Kovács Anna*, az egri Gárdonyi Géza Gimnázium növendéke, tanára: Feketéné Kovács Ildikó, igazgató: Varga B. János
5. helyezett: *Kiss Kamilla*, a szentendrei Református Gimnázium növendéke, tanára: dr. Török Márta, igazgató: Földi János
6. helyezett: *Páczelt Ákos Viktor*, a budapesti ELTE Apáczai Csere János Gyakorlógimnázium növendéke, tanára: Jankovics László, igazgató: Bakonyi Judit
7. helyezett: *Illényi Mandorla*, a budapesti Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium növendéke, tanára: Paksy Nóra, igazgató: Barlay Bence

8. helyezett: *Szuhaj Anna*, a budapesti Patrona Hungariae Gimnázium növendéke, tanára: Fejérvári Csenge, igazgató: Rubovszky Rita
9. helyezett: *Samu Zsófia*, a budapesti Németh László Gimnázium növendéke, tanára: Paulus Frigyes, igazgató: Varga Attila
10. helyezett: *Pálinkás Maja*, a szigetszentmiklósi Batthyány Kázmér Gimnázium növendéke, tanára: Nagy Judit, igazgató: Kissné Hegedűs Éva
11. helyezett: *Halász Attila*, a váci Piarista Gimnázium növendéke, tanára: Pálfa Remig, igazgató: Futó Béla Sch. P.
12. helyezett: *Fejes Dorottya*, a budapesti Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium növendéke, tanára: Paksy Nóra, igazgató: Barlay Bence
13. helyezett: *Zeiss Anna*, a soproni Berzsenyi Dániel Evangélikus Gimnázium növendéke, tanára: Jakabné Csizmazia Eszter, igazgató: Tölly Balázs
14. helyezett: *Kovács Ajsa Petra*, a szentendrei Református Gimnázium növendéke, tanára: dr. Török Márta, igazgató: Földi János
15. helyezett: *Breznay Richárd*, a budapesti Budapesti Egyetemi Katolikus Gimnázium növendéke, tanára: Devich Dénes, igazgató: Endrédi Józsefné
16. helyezett: *Gulyás Lilla*, a budapesti Madách Imre Gimnázium növendéke, tanára: Szücsiné Dr. Laczkó Eszter, igazgató: Mészáros Csaba
17. helyezett: *Siklér János*, a budapesti Baár-Madas Református Gimnázium növendéke, tanára: Marton Ágota Flóra, igazgató: Tombor László
18. helyezett: *Poncsák Kincső*, a szigetszentmiklósi Batthyány Kázmér Gimnázium növendéke, tanára: Talabér Miklós, igazgató: Kissné Hegedűs Éva
19. helyezett: *Tóth Kornél*, a szentendrei Református Gimnázium növendéke, tanára: dr. Török Márta, igazgató: Földi János
20. helyezett: *Bakos Borbála*, a budapesti Patrona Hungariae Gimnázium növendéke, tanára: Gazdag M. Gemma, igazgató: Rubovszky Rita

kiemelt dicséretben részesült

<i>Horváth Dóra</i>	a budapesti Madách Imre Gimnázium növendéke, tanára: Szücsiné Dr. Laczkó Eszter
<i>Hugyecz Karina</i>	a kiskunhalasi Bibó István Gimnázium növendéke, tanára: Kovács Erika
<i>Berta Zsófia</i>	a székesfehérvári Ciszterci Szent István Gimnázium növendéke, tanára: Berta Annamária
<i>Tóth Júlia Viola</i>	a budapesti Veres Péter Gimnázium növendéke, tanára: Hőnich Orsolya
<i>Kiss Blanka Zselyke</i>	a budapesti Németh László Gimnázium növendéke, tanára: Reitter Zsófia
<i>Mátyus Eszter</i>	a kiskunhalasi Bibó István Gimnázium növendéke, tanára: Kovács Erika
<i>Potsay Zille Csenge</i>	az egri Gárdonyi Géza Gimnázium növendéke, tanára: Feketéné Kovács Ildikó
<i>Pulics Apollónia</i>	a makói József Attila Gimnázium növendéke, tanára: Palotás György
<i>Polgár Anna</i>	a budapesti Városmajori Gimnázium növendéke, tanára: Zaránd Kinga
<i>Pap Gréta</i>	a váci Piarista Gimnázium növendéke, tanára: Barcza Csillag
<i>Szitás-Kiss Gergő</i>	a budapesti II. Rákóczi Ferenc Gimnázium növendéke, tanára: Dr. Szalontai Erika
<i>Csaba Kinga</i>	a budapesti Patrona Hungariae Gimnázium növendéke, tanára: Fejérvári Csenge
<i>Csapodi Kinga</i>	a budapesti Budapesti Egyetemi Katolikus Gimnázium növendéke, tanára: Devich Dénes
<i>Varga Dorottya</i>	a budapesti Németh László Gimnázium növendéke, tanára: Némethné Salamon Ágnes
<i>Bagi Eszter</i>	a budapesti Patrona Hungariae Gimnázium növendéke, tanára: Fejérvári Csenge
<i>Juhász Annamária</i>	a budapesti Budapesti Egyetemi Katolikus Gimnázium növendéke, tanára: Devich Dénes
<i>Sas Petra</i>	a budapesti Németh László Gimnázium növendéke, tanára: Reitter Zsófia
<i>Kertész Izabella</i>	a kiskunhalasi Bibó István Gimnázium növendéke, tanára: Kovács Erika
<i>Szabó Adél</i>	a paksi Vak Bottyán Gimnázium növendéke, tanára: Hermánné Tóthegyi Judit
<i>Pittlik Panna</i>	a gödöllői Premontrei Szent Norbert Gimnázium növendéke, tanára: Ángyán Péter

dicséretben részesült

Körmendy Sára
Szász Tünde
Papp Réka Anna
Igaz Dóra
Vörös Vilmos
Kákonyi Éva
Bokor Zsófia
Schiszler Virág

a budapesti Városmajori Gimnázium növendéke, tanára: Zaránd Kinga
a jászapáti Gróf Széchenyi István Katolikus Középiskola növendéke, tanára: Réz Judit
a budapesti II. Rákóczi Ferenc Gimnázium növendéke, tanára: Dr. Szalontai Erika
a makói József Attila Gimnázium növendéke, tanára: Palotás György
a szentendrei Református Gimnázium növendéke, tanára: Gergely Judit
a szentendrei Református Gimnázium növendéke, tanára: Gergely Judit
a szentendrei Református Gimnázium növendéke, tanára: Gergely Judit
a kiskunhalasi Bibó István Gimnázium növendéke, tanára: Zákányné Frei Erzsébet